

Atzinums Nr. 7
par SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa
paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2013.gada 16.augustam.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA „Naftimpeks”, reģistrācijas Nr.40003355501, adrese: Laivinieku iela 11, Rīga, LV-1015.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA „Eiropprojekts”, reģistrācijas Nr.40003493684, adrese: Eksporta 5, Rīga, LV-1010.

Pamatojoties uz 2010.gada 27.jūnijā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma ”Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

1. Paredzētās darbības nosaukums - esošā naftas produktu termināļa paplašināšana.

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta - Laivinieku ielā 11, Rīgā (zemesgabala kadastra Nr. 01001110936, 01001110937, 01001110950, 01001110951, 01001110952, 01001110953, 01001110918, 01001110936, 01001110937, 01001110958).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums.

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA „Naftimpeks” plānotajai esošajai naftas produktu termināļa paplašināšanai tika uzsākts 2009.gada 12.novembrī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot SIA „Naftimpeks” 2009.gada 9.novembra iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.479 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 27. un 30.punktu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegta informācija, ka SIA „Naftimpeks” esošais naftas produktu terminālis izvietots Rīgas pilsētas Ziemeļu rajonā – Rīgas brīvostas Rīnūžu ostas teritorijā (zemesgabala kadastra Nr. 01001110936, 01001110937, 01001110950, 01001110951, 01001110952, 01001110953, 01001110918, 01001110936, 01001110937, 01001110958), Laivinieku ielā 11, Daugavas labajā krastā. Terminālis aizņem aptuveni 8 ha lielu platību. SIA „Naftimpeks”, pamatojoties uz 2001.gadā ar Rīgas brīvostas pārvaldi noslēgto zemes nomas līgumu kopš 2006.gada Rīgas brīvostas Rīnūžu ostas teritorijā ekspluatē naftas produktu pieņemšanas, uzglabāšanas un nosūtīšanas (pārkraušanas) termināli.

Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai Rīgas teritorijas plānojumā 2006. - 2018. gadam ar grozījumiem visu Brīvdostā ietilpstošo zemju plānotā (atļautā) izmantošana noteikta termināļu un citu ostas darbību veikšanai. Nekustamais īpašums – ēkas un būves ir SIA „Naftimpeks” īpašums un ir reģistrēts Zemesgrāmatā. Termināļa teritoriju, kur pašlaik notiek saimnieciskā darbība, aizņem tehnoloģiskās iekārtas, būves un ceļi. Atbilstoši ziņojumā norādītajam šobrīd SIA „Naftimpeks” terminālī ir izvietoti 6 naftas produktu rezervuāri ar kopējo ietilpību $124\,500\text{ m}^3$ (trīs rezervuāri ir ar ietilpību $11\,000\text{ m}^3$, divi rezervuāri – $32\,000\text{ m}^3$ un viens - $27\,500\text{ m}^3$), kur uzglabā naftas produktus – benzīnu, dīzeļdegvielu, petroleju, reaktīvo degvielu, bet viens no rezervuāriem papildus paredzēts L tipa šķīdinātāja uzglabāšanai. Terminālī uzstādīta arī divpusēja dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakāde 2×14 vagoncisternām, eksporta sūkņu stacija un manifolds, tehnoloģisko cauruļvadu estakādes, kā arī ugunsdzēsības ūdensapgādes un putu sūkņu stacija ar atbilstošajiem cauruļvadiem.

Ziņojumā izvērtētas divas rezervuāru parka paplašināšanas alternatīvas, kuras savā starpā atšķiras tikai ar uzstādāmo rezervuāru tilpumu un skaitu. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai, rekonstrukcijas projekts paredz paplašināt esošo rezervuāru parku ar trīs (1. alternatīva) vai četriem (2. alternatīva) rezervuāriem benzīna, dīzeļdegvielas, aviācijas degvielas, petrolejas un L-tipa šķīdinātāja uzglabāšanai.

1.alternatīva - summārā rezervuāru parka ietilpība plānota $199\,200\text{ m}^3$. Papildus esošajiem rezervuāriem paredzēts uzstādīt $3 \times 24\,900\text{ m}^3$ vertikālus tērauda rezervuārus ar kopējo ietilpību $74\,700\text{ m}^3$;

2. alternatīva - summārā rezervuāru parka ietilpība plānota $191\,500\text{ m}^3$. Papildus esošajiem rezervuāriem paredzēts uzstādīt $2 \times 25\,500\text{ m}^3$ un $2 \times 8\,000\text{ m}^3$ vertikālus tērauda rezervuārus ar kopējo ietilpību $67\,000\text{ m}^3$.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam rezervuāru būvniecībā pielietotās tehnoloģijas, aprīkojums un materiāli plānoti identiski, kā arī paredzētās darbības tehnoloģiskie risinājumi abās alternatīvās pilnībā atbilst nozares labākajām pieejamajām tehnoloģijām un emisijas gaisā no ķīmisko maisījumu uzglabāšanas būtiski neatšķirsies, līdz ar to izvērtējot 1. un 2. alternatīvu, secināts, ka vienīgā atšķirība starp šīm alternatīvām ir potenciālās sekas avārijas gadījumā. Izvērtējot sliktāko no potenciāli iespējamām avārijām – lielākā rezervuāra sabrukums ar sekojošu benzīna izplatību pa visu aprobežojuma laukumu, 2.alternatīvas sekas paredzamas relatīvi plašākas, nekā 1.alternatīvas gadījumā. Tomēr ziņojumā sniegta informācija, ka kvantitatīvās atšķirības ir nebūtiskas, jo kopējais rezervuāru tilpums 2. alternatīvas gadījumā ir tikai par 3,87 % lielāks, kā arī ir iespēja samazināt iespējamo avāriju sekas 2.alternatīvas ietvaros plānotajā rezervuāru parkā, četros rezervuāros uzglabājot citus ķīmiskos maisījumus, nevis benzīnu.

Teorētiski apskatīta ir arī „0 alternatīva” jeb paredzētās darbības neīstenošana, kura ziņojumā ir noraidīta, jo „paredzētā darbība uzlabos vides kvalitāti esošajā objektā – tiks paaugstināta produktu uzglabāšanas drošība (rezervuāros tā ir augstāka kā dzelzceļa vagoncisternās), optimizēta produktu pārkraušana, samazinātas reālās emisijas gaisā (no rezervuāriem tās ir mazākas kā no dzelzceļa vagoncisternām), samazināts atkritumu daudzums retākas rezervuāru tīrīšanas rezultātā, jo nebūs nepieciešama dažādu produktu uzglabāšana vienā rezervuārā”.

Atbilstoši labāko pieejamo tehnoloģiju risinājumiem terminālī, lai novērstu un kontrolētu emisijas gaisā, rezervuāru parkā paredzēts uzstādīt vertikālus tērauda rezervuārus ar stacionāru ārējo kupolveida jumtu un peldošu pontona tipa jumtu naftas produktu uzglabāšanai. Maksimālai emisiju samazināšanai paredzēts uzstādīt arī pirmās un otrās pakāpes blīvslēgus. Lai novērstu iespējamo gruntis un pazemes ūdeņu piesārņošanu naftas produktu noplūdes gadījumā, rezervuārus paredzēts montēt uz pamatnes, kas sastāvēs no gredzenveida betona pamata, noblīvēta kārtaina smilts pamata un ģeomembrānas, savukārt rezervuāru parka teritorijā starp rezervuāriem un apvaļņojumu paredzēts izveidot betona segumu, zem kura paredzēts ieklāt hidroizolācijas slāni. Visus rezervuārus paredzēts apvienot vienotā grupā ar kopēju ārējo apvaļņojumu. Savukārt naftas produktu grupas rezervuārus kopējā apvaļņojumā plānots atdalīt vienu no otra ar dzelzsbetona starpsienu, bet, realizējot 2.alternatīvu, divus mazākos rezervuārus apvienot vienā apvaļņojumā. Rezervuāru parku plānots nožogot ar dzelzsbetona sienu. Plānots veikt arī rezervuāra konstrukcijas aizsardzības pasākumus pret koroziju, tai skaitā gruntēšanu un krāsošanu. Lai samazinātu rezervuāru un cauruļvadu uzkaršanu saules staru iedarbībā, tos paredzēts krāsot baltā krāsā. Katru rezervuāru paredzēts aprīkot ar putu ģeneratoriem un rezervuāra atdzesēšanas sistēmu, ugunsgrēka termosignalizatoriem, elpošanas vārstiem ar norobežotājiem, līmeņa, temperatūras, blīvuma un produkta gāzes telpas mērījumu aparāturu, gaismas, lejamajām un mērīšanas lūkām, pamatvārstiem ar elektropiedziņu, zibens uztvērējiem un sazemējumu, kā arī plānotas regulāras tehniskā stāvokļa pārbaudes (pilnās, daļējās, ikdienas).

Neatkarīgi no realizējamās alternatīvas, termināļa paplašināšanās ietvaros ir paredzēts uzstādīt:

- jaunu manifoldu ar attiecīgajiem tehnoloģiskajiem cauruļvadiem;
- jaunu ūdens ugunsdzēsības sistēmas cauruļvadu;
- jaunu putu ugunsdzēsības sistēmas cauruļvadu;
- attiecīgās vadības – kontroles sistēmas un komunikācijas.

Īstenojot plānoto SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanu, darbības ar naftas produktiem paredzēts veikt esošajā SIA „Naftimpeks” teritorijā. Ziņojumā norādīts, ka attīstot naftas produktu termināli, nav paredzēts naftas produktu apgrozījuma pieaugums, salīdzinot ar jau šobrīd atļaujā paredzētajiem nosacījumiem.

Vides aizsardzības nosacījumi SIA „Naftimpeks” esošā termināļa darbībai ir izvirzīti Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2006.gada 13.martā izdotajā B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.RIT-R-B-0357 ar grozījumiem. Atbilstoši Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 14.septembra B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RIT-R-B-0357 grozījumos (lēmums Nr. 111i un Nr.112i) noteiktajam ikgadējo SIA „Naftimpeks” pārkraujamo produktu pieļaujamo apjomu veido 3 000 000 tonnas naftas produktu (benzīns, dīzeļdegviela, reaktīvā degviela un petroleja) un 600 000 tonnas L tipa šķīdinātājs. Atbilstoši Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 28.jūnija B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RIT-R-B-0357 grozījumos (lēmums Nr. 91i) noteiktajam ikgadējo SIA „Naftimpeks” pārkraujamo produktu apjomu veido benzīns 2 000 000 tonnas, dīzeļdegviela 300 000 tonnas,

reaktīvo dzinēju degviela 500 000 tonnas, petroleja 200 000 tonnas un 600 000 tonnas L tipa šķīdinātājs.

Kopīgi ar blakus esošajiem termināļiem tiek lietoti dzelzceļa pievedceļi. Ziņojumā sniegta informācija, ka naftas produkti ar dzelzceļa vagoncisternām tiek piegādāti caur dzelzceļa stacijām Šķirotava – Zemitāni – Brasa – Mangaļi – Ziemeļblāzma. Ziņojumā norādīts, ka dzelzceļa līnija Rīga - Saulkrasti apkalpo Rīgas brīvostas rajonu „Rīnūži”, Rīgas kuģu remonta rūpnīcu, SIA „Latvija Statoil”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Naftimpeks” piebraucamos ceļus un, ka dzelzceļa līnijas Rīga - Saulkrasti caurlaides spēja patlaban ir pietiekama, lai nodrošinātu nepieciešamās jaudas ceļa posmā Rīga - Ziemeļblāzma. Dzelzceļš no Ziemeļblāzmas stacijas uz Rīnūžiem ir nodalīts no dzīvojamajiem masīviem un bīstamās kravas tiek vestas cauri meža masīvam. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai SIA „Neste Latvija” un SIA „Latvija Statoil” termināļu kopējais pa dzelzceļu pārvadājamais apgrozījums saskaņā ar tiem izsniegto B kategorijas piesārņojošo darbību atļauju datiem sastāda 1,73 milj. tonnas gadā. Ziņojumam ir pievienota VAS „Latvijas Dzelzceļš” 2008.gada 26.februāra vēstule Nr.DĪ - 7/74, kurā sniegta informācija, ka Ziemeļblāzmas dzelzceļa stacija spēj nodrošināt 4,5 milj.t naftas produktu pārvadāšanu gadā uz / no SIA „Neste Latvija”, SIA „Latvija Statoil” un SIA „Naftimpeks” termināļiem. Ziņojumā sniegta informācija, ka reāli visu termināļu pašreizējais reālais apgrozījums ir mazāks par atļauto un, ka reālajam apgrozījumam tuvojoties atļautajam apgrozījumam, „termināļiem vai nu nāksies savstarpēji vienoties par „dzelzceļa kvotu” sadalījumu, vai kāds no termināļiem vienkārši nevarēs savu atļauto apjomu īstenot dzelzceļa noslodzes dēļ.”

Ziņojumā sniegta informācija, ka šobrīd naftas produktu pārkraušanai uz tankkuģiem tiek izmantota pāļu tipa piestātne ZO-18, kas atrodas apmēram 0,6 km attālumā no SIA „Naftimpeks” termināļa teritorijas. 2004.gadā izbūvētā piestātne ZO-18 paredzēta šķidro naftas produktu pārkraušanai un atrodas SIA „Apvienotais Baltijas Fonds” īpašumā. Starp SIA „Apvienotais Baltijas Fonds” un SIA „Naftimpeks” noslēgts sadarbības līgums par piestātnes izmantošanu termināļa kravu pārkraušanas vajadzībām. Tā kā piestātnei ZO-18 izmanto arī citi termināļi, tad par piestātnes izmantošanas kārtību noslēgts līgums arī starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „Apvienotais Baltijas Fonds”, SIA „Naftimpeks”, SIA „Neste Latvija”, SIA „Latvija Statoil”. Pašreizējais piestātnes dziļums pie rievienas ir aptuveni 14 m un tā var apkalpot tankkuģus ar kravnesību līdz DWT 40 000 t. Ziņojumā norādīts, ka piestātnes padziļināšana iespējama tikai kompleksi ar kuģu ceļa un pieejas kanāla padziļināšanu un, ka paredzētās darbības ietvaros nav plānots veikt piestātnes padziļināšanas darbus.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka termināļa darbības nodrošināšanai nepieciešamo siltumenerģiju nodrošina individuāla siltumapgāde – divi apkures katli termināļa teritorijā – viens administratīvajā ēkā, kur kā kurināmais tiek izmantota dabasgāze, un viens darbnīcās, kur kā kurināmais tiek izmantota dīzeļdegviela. Dīzeļdegvielas patēriņš gadā ir 11 m³, bet dabasgāzes patēriņš – 6500 m³. Dabas gāzi administratīvās ēkas apkures vajadzībām uzņēmums saņem no A/S „Latvijas Gāze” vidēja spiediena gāzesvada. Termināļa darbības nodrošināšanai nepieciešamā elektroenerģijas jauda ir 650 kW, bet atļautā jauda 750 kW.

Dzeramā ūdens apgāde terminālī ir nodrošināta no pieslēguma pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem un saskaņā ar SIA „Rīgas ūdens” noslēgto līgumu uzņēmuma patēriņš ir $8 \text{ m}^3/\text{diennaktī}$, bet gadā - 2920 m^3 . Ziņojumā norādīts, ka termināļa paplašināšanās nav saistīta ar papildus dzeramā ūdens patēriņu un esošā infrastruktūra pilnībā nodrošinās arī projektēto situāciju. Savukārt ugunsdzēsības vajadzībām ūdensapgādi nepieciešamības gadījumā nodrošinās ugunsdzēsības sūkņu stacija, kas ūdeni ņems no Audupes. Paplašinot termināli, plānota esošā ugunsdzēsības ūdensvada paplašināšana.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādītajam SIA „Naftimpeks” terminālī ir izbūvētas divas kanalizācijas sistēmas - sadzīves kanalizācijas notekūdeņu novadīšanai un lietus notekūdeņu attīrīšanai. Sadzīves notekūdeņi bez iepriekšējas attīrīšanas tiek novadīti pilsētas sadzīves kanalizācijas centralizētajā sistēmā, par ko ir noslēgts līgums ar SIA „Rīgas ūdens”. Savukārt lietus notekūdeņi tiek savākti no termināļa teritorijas un pēc to attīrīšanas tiek uzkrāti savākšanas tvertnē ($V = 50 \text{ m}^3$), bet pēc tam novadīti Daugavā. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai reizi ceturksnī pirms lietus notekūdeņu izplūdes Daugavā tiek veiktas lietus notekūdeņu analīzes, nosakot piesārņojošo vielu (suspendētās vielas, ķīmiskais skābekļa patēriņš, naftas ogļūdeņraži) koncentrācijas. Ziņojumā sniegtā informācija liecina, ka spēkā esošie normatīvi 2007., 2008. un 2009. gadā netika pārsniegti.

Ziņojumā norādīts, ka Rīgas brīvastā darbojas ar naftas produktiem piesārņotu ūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas ir Rīgas brīvastas pārvaldes īpašums, bet piesārņoto ūdeņu no kuģiem savākšanu un attīrīšanu visā Rīgas brīvastas teritorijā veic SIA „Eko Osta”. Atkritumi SIA „Naftimpeks” naftas produktu termināļa teritorijā tiek savākti, īslaicīgi uzglabāti teritorijā uz cieta seguma izvietotos atbilstoši marķētos konteineros un izvesti saskaņā ar noslēgtajiem sadarbības līgumiem - par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA „L&T”, bet par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu ar SIA „Baltic Eko Group”.

Ziņojumā sniegta informācija, ka SIA „Naftimpeks” termināļa tuvākajā apkārtnē galvenokārt izvietoti dažādi ražošanas uzņēmumi, tajā skaitā vairāki uzņēmumi ar līdzīgu darbības profilu. Rietumos - ziemeļrietumos no termināļa teritorijas atrodas dzelzceļa pievedceļi, bet aiz tiem uzņēmumi - SIA „Rīgas Universālais termināls”, SIA „Vexoil Bunkering”, SIA „Cargo control”, ziemeļos plūst Audupe, ziemeļos – ziemeļaustrumos termināļa teritorija robežojas ar Laivinieku ielu, kura savukārt robežojas ar Latvijas Natura 2000 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegumu „Vecdaugava”. Austrumos – dienvidaustrumos uzņēmuma teritorija robežojas ar SIA „Latvija Statoil” termināļa teritoriju, bet tālāk uz dienvidiem atrodas SIA „Neste Latvija” naftas produktu terminālis un SIA „Cargo Control” teritorija. Savukārt dienvidos - dienvidrietumos no SIA „Naftimpeks” teritorijas atrodas dzelzceļa sliežu pievedceļi, bet aiz tiem – SIA „Rīgas Universālais termināls” un SIA „Alpha osta”. Tuvākā dzelzceļa stacija „Ziemeļblāzma” atrodas austrumos no SIA „Naftimpeks” teritorijas aptuveni 2230 m attālumā. Tuvākā dzīvojamā māja (Audupes ielā 7) atrodas ziemeļrietumos no termināļa teritorijas aptuveni 260 m attālumā. Tuvākais dzīvojamais rajons - Mangaļsalas dzīvojamais rajons atrodas ziemeļrietumos no termināļa teritorijas aptuveni 480 m attālumā, bet dienvidaustrumu

virzienā aptuveni 550 m attālumā Vecdaugavas izklaidētas apbūves dzīvojamās ēkas, aptuveni 1000 m attālumā - Rīnūžu dzīvojamais rajons, bet 450 m attālumā atrodas bijušā stadiona „Auda” būves.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka SIA „Naftimpeks” termināļa teritorijas virsmas absolūtās atzīmes mainās no 2,0 m līdz 4,0 m v.j.l., bet plānoto rezervuāru būvniecības teritorijā - 3,0 m v.j.l. Gruntsūdens līmenis iegul no 1,0 līdz 2,6 m no zemes virsmas un tā plūsma ir vērsta uz Audupi - ziemeļu, ziemeļrietumu, kā arī dienvidrietumu virzienā. Aptuveni termināļa teritorijas vidusdaļā atrodas ūdensšķirtne starp Daugavu un Audupi – Vecdaugavu. Termināļa teritorijas rietumdaļā abu upju baseini veido vienotu kompleksu un šeit gruntsūdens virziens vērsts uz ziemeļrietumiem. Ziņojumā sniegta arī informācija, ka gruntsūdens plūsmas virziens ir atkarīgs arī no Daugavas hidroloģiskā režīma un Baltijas jūras uzplūdiem – atplūdiem. Ziņojumā sniegta informācija, ka vislielākā ūdens līmeņa svārstību amplitūda starp zemāko un augstāko ūdens līmeni ir aptuveni 1 - 1,5 m, bet maksimālā ūdens līmeņa gada svārstību amplitūda Daugavas grīvā starp uzplūdu un atplūdu līmeni var sasniegt aptuveni 1 līdz 2 m, atsevišķos uzplūdu gadījumos uzplūdi var sasniegt līdz 2,14 m un atplūdi līdz - 1,35 m līmeni attiecībā pret absolūto ūdens līmeņa atzīmi, bet caurmērā tie attiecīgi ir 0,52 un - 0,51 m. Savukārt, ja vēja virziens sakrīt ar akvatorijas izvietojuma virzienu, ņemot vērā viļņu veidošanos un to augstuma palielināšanos, kopējais ūdens līmeņa augstums varētu sasniegt 2,6 – 2,7 m. Ziņojumā netiek prognozēta termināļa teritorijas pārplūšana. Ziņojumā sniegta informācija, ka ņemot vērā zemo dabisko kvalitāti, potenciāli iespējamo piesārņojumu, kā arī ierobežotos ūdens resursus, gruntsūdens horizonts ūdensapgādē praktiski netiek izmantots, taču atsevišķi urbumi ekspluatē zem gruntsūdens iegulošos kvartāra pusspiediena ūdeņus. Zem kvartāra pazemes ūdeņu kompleksa iegul aptuveni 250 metrus biezs Amatas – Arukilas pazemes ūdeņu komplekss. Ūdensapgādē galvenokārt tiek izmantoti Gaujas, Amatas, Burtnieku ūdens horizonti, kuri ir labi aizsargāti.

Veikto augsnes analīžu rezultāti liecina, ka Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumos Nr.804 “Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem” noteikto parametru koncentrācijas jaunajā teritorijā nepārsniedz piesardzības robežlielumu (B vērtība). Ziņojumā sniegta informācija, ka uzņēmumā veiktais gruntsūdeņu kvalitātes monitorings no 2005.gada līdz 2009.gadam nav uzrādījis gruntsūdens piesārņojumu ar naftas produktiem vai BTEX (benzola, toluola, etilbenzola un ksilolu summa).

Ziņojumā sniegta informācija, ka esošo gaisa piesārņojumu SIA „Naftimpeks” termināļa teritorijā un tā apkārtnē rada - paša termināļa darbība, apkārtējie uzņēmumi (SIA „Latvija Statoil”, SIA „Neste Latvija”, SIA „Rīgas Universālais terminālis”, SIA „Alpha osta”, SIA „Cargo Control”, SIA „Harbour Enterprise”, SIA „Rimo wood”, SIA „VEXOil bunkering”, SIA „KPT”, SIA „AMG Shipping”, SIA „Apvienotais Baltijas fonds”, SIA „Reta Wood Industries”), auto un dzelzceļa kustība Rīnūžos, kuģu kustība Daugavā un citi nozīmīgi emisijas avoti tālākā apkārtnē, piemēram, katlumājas, ielas ar intensīvu satiksmi un citi. Ziņojumā norādīts, ka nozīmīgākais piesārņojuma avots saistībā ar termināļa darbību (neņemot vērā CO₂ emisijas, kas rodas apkures katlu darbības rezultātā) ir pārkraujamo produktu uzpilde tankkuģos,

kas dod aptuveni 80 % no kopējām piesārņojošo vielu emisijām gaisā. Pārējos izmešu rada rezervuāru ekspluatācija, dzelzceļa lokomotīves darbība un citi izmešu avoti, kas vērtējami kā nenozīmīgi. Ziņojumā sniegta informācija, ka maksimālās benzola koncentrācijas darba vidē – pietātnes ZO-18 akvatorijā un tehnoloģiskajā laukumā - sasniedz 5,5 – 12,4 µg/m³. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai, benzola augstākā koncentrācija, ieskaitot fona piesārņojumu, ārpus darba vides sasniegs 2,5 µg/m³ (SIA „Cargo Control” uzņēmuma teritorijā).

Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai netiek prognozēti Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumos Nr.626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” noteikto mērķlielumu pārsniegumi.

Ziņojumā sniegta informācija, ka trokšņa modelēšanas rezultātā iegūtie dati parāda, ka Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” noteiktās vides trokšņa dienas robežvērtības var būt pārsniegtas aptuveni 100 m uz ziemeļiem un dienvidiem no termināļa eksporta sūkņu stacijas un aptuveni 200 m uz rietumiem no dzelzceļa estakādes ārējā sliežu ceļa, vakara trokšņa robežvērtības 200 m attālumā uz dienvidiem no eksporta sūkņu stacijas un uz ziemeļiem no dzelzceļa estakādes ārējā sliežu ceļa, bet nakts trokšņa robežlielums līdz 350 m uz ziemeļiem no dzelzceļa estakādes ārējā sliežu ceļa un aptuveni 400 m uz rietumiem un austrumiem un 335 m uz dienvidiem no eksporta sūkņu stacijas. Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Naftimpeks” tehnoloģisko procesu un pievadceļu radītais troksnis neskars individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas dienas un vakara laikā, savukārt nakts laikā iespējams diskomforts uz ziemeļrietumiem esošajās vienstāvu individuālās apbūves teritorijās, kas atrodas tuvāk par 350 m no naftas produktu termināļa atrašanās vietas. Tai pat laikā esošie mērījumu rezultāti nav uzrādījuši normatīvajos noteikto robežlielumu pārsniegumus. Līdz ar to nepieciešamības gadījumā ir jāparedz trokšņa samazināšanas pasākumi, lai nodrošinātu spēkā esošo normatīvu prasības, ja tiek saņemtas argumentētas iedzīvotāju sūdzības un tās tiek apstiprinātas ar mērījumu rezultātiem.

Termināļa teritorijai tuvākās Latvijas NATURA 2000 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas ir - dabas liegums „Vecdaugava” (B LV0518300), kas izveidots retu un iznīkstošu augu sugu un to sabiedrības, kā arī putnu un to ligzdošanas vietu aizsardzībai un dabas parkā „Piejūra” (C LV0301700) ietilpstošā Mīlestības saliņa, kas ir dabas parka lieguma zona. Dabas parks „Piejūra” izveidots retu piejūras biotopu aizsardzībai. Dabas liegums „Vecdaugava” aiz Laivinieku ielas robežojas ar termināļa ziemeļaustruma malu, bet dabas parkā „Piejūra” ietilpstošā Mīlestības saliņa atrodas aptuveni 1,2 km uz dienvidrietumiem no termināļa teritorijas un aptuveni 780 m attālumā no pietātnes ZO - 18. Ziņojumā sniegta arī informācija, ka, lai neapdraudētu retās un aizsargājamās augu sugas, kā arī neiznīcinātu putniem piemērotas dzīves un barošanās vietas dabas liegumā „Vecdaugava”, tā aizsardzības galvenie priekšnoteikumi ir esošā hidroloģiskā režīma saglabāšana un sadzīves notekūdeņu ieplūdes Audupē ierobežošana, izvairīšanās no naftas produktiem piesārņotu notekūdeņu novadīšanas upē, blakus esošo mazdārziņu un mazstāvu apbūves radītās eitrofikācijas samazināšana. Ziņojumā sniegta informācija, ka neatkarīgi no realizētās termināļa paplašināšanas alternatīvas, termināļa turpmākā ekspluatācija neietekmēs

Audupes un līdz ar to arī dabas lieguma „Vecdaugava” hidroloģisko režīmu. Ziņojumā norādīts, ka nav vēlama smilšu vaļņa / dambja gar dabas lieguma „Vecdaugava” dienvidrietumu robežu pie Laivinieku ielas fragmentēšana vai likvidēšana, jo smilšu uzbērums fiziski norobežo termināli no dabas lieguma. Ziņojumā norādīts, ka nozīmīgākas teritorijas putniem dabas liegumā „Vecdaugava”, kas norādītas dabas aizsardzības plānā, atrodas aptuveni 420 m un 600 m attālumā no plānoto būvdarbu – rezervuāru būvniecības vietas. Līdz ar to, izvērtējot iespējamo trokšņa ietekmi uz aizsargājamām putnu sugām būvdarbu laikā, jāņem vērā, ka gadījumā, ja būs nepieciešams ierīkot pāļu pamatus, vajadzēs pielietot urbtos pāļus iedzenamo pāļu vietā. Vienlaikus norādīts, ka nav paredzams, ka īslaicīgais traucējums putniem būs būtisks un atzīmēts, ka putni pilsētvidē ir pielāgojušies paaugstinātam trokšņa līmenim.

Ziņojumā sniegta informācija, ka normālā darbības režīmā terminālis (tā paplašināšana) neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas liegumu „Vecdaugava” un dabas parku „Piejūra”, kā arī netiek prognozēta ietekme uz īpaši aizsargājamo teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, kā arī to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Vienlaicīgi ziņojumā netiek izslēgta ietekmes iespējamība uz dabas liegumu „Vecdaugava” un dabas parku „Piejūra” avārijas gadījumā. Ziņojumā sniegta informācija, ka terminālim vistuvākā daļa no dabas lieguma „Vecdaugava” var tikt pakļauta 5 kW/m² siltumstarojuma ietekmei, kā arī degšanas gadījumā ir iespējama gaisa piesārņošana ar degšanas produktiem (CO, CO₂, kvēpiem u.c.) un pie liela vēja ātruma, degoši priekšmeti var tikt aizpūsti līdz dabas liegumam. Savukārt naftas produktu noplūde ūdenī nelabvēlīgu apstākļu sakritības gadījumā varētu skart gan dabas parku „Piejūra”, gan dabas liegumu „Vecdaugava”, jo zvejas ostas un pietātnes akvatorija atrodas netālu no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Lai samazinātu iespējamās draudus, ko varētu radīt naftas produktu noplūde pietātnes intensīvas ekspluatācijas laikā, un nepieļautu naftas produktu izplatīšanos īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, jānodrošina iespēja slēgt Audupi ar peldošajām bonām un naftas produktu savākšanu Audupē. Kuģu uzpildes laikā tos paredzēts norobežot ar bonām iespējamo noplūžu lokalizēšanai.

Ņemot vērā uzņēmuma specifiku un izvietojumu, kā arī pārkraujamo ķīmisko maisījumu īpašības un apjomus, detalizēta uzmanība pievēršama drošības aspektiem un rūpniecisko avāriju riska novēršanai. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ir veikts paredzētās darbības riska novērtējums, nosakot galvenās procesa stadijas, kurās var veidoties avārijas situācijas, un izvērtējot riska līmeni tajās, kā arī tika novērtēts iespējamais risks, ko paredzētā darbība var radīt apkārtējām teritorijām. Ziņojumā aplūkots pasākumu kopums, kas paredzēts ugunsgrēku, sprādzienu un toksisku noplūžu nepieļaušanai, tajā skaitā kontroles sistēmu izveidei jaunajiem rezervuāriem, aizdegšanās avotu minimizēšanai, risinājumi noplūžu izplatīšanās ierobežošanai, ugunsdzēsības sistēmu izveide un ugunsaizsardzības risinājumi. Ziņojumā norādīts, ka ir paredzēta visu rezervuāru aprīkošana ar ūdens dzesētājiem un putu kamerām, kas nepieļaus blakus esošo iekārtu sakaršanu līdz kritiskajai temperatūrai. Galvenais kritērijs rezervuāru izvietojumam teritorijā, kas būtu jāņem vērā, ir drošības attālumu ievērošana starp iekārtām, kas avārijas gadījumā izslēgtu savstarpēju negatīvu ietekmi, kuras rezultātā blakus esošās iekārtas var gūt nopietnus bojājumus, kā arī izvēlētie risinājumi nozīmīgu avāriju nepieļaušanai. Saskaņā ar vispārpieņemto par

aprēķinos vērtējamo sliktāko avārijas scenāriju pieņem viena rezervuāra sabrukumu. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošo informāciju SIA „Neste Latvija” viena rezervuāra sabrukuma gadījumā avārijas situācija nevarētu tieši ietekmēt SIA „Naftimpeks” rezervuārus, SIA „Latvija Statoil” rezervuāra sabrukums varētu ietekmēt esošos malējos SIA „Naftimpeks” rezervuārus tikai īpašu nelabvēlīgu apstākļu sakritības gadījumā. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma 37. attēlā norādīto jaunā (projektējamā) 25500 m³ rezervuāra (2. alternatīva) pilnīgs sabrukums un tam sekojošs ugunsgrēks neradīs tiešus draudus ne SIA „Neste Latvija”, ne SIA „Latvija Statoil”, bet tas radīs tiešus draudus – maksimāli pat ar 37 kW/m² lielu siltumstarojuma intensitāti, pie kuras iespējams pilnīgs tehnoloģisko iekārtu sabrukums, esošajiem SIA „Naftimpeks” 32000 m³ vai 27500 m³ rezervuāriem. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma 25. un 29. attēlā norādīto SIA „Naftimpeks” esošā 32000 m³ vai 27500 m³ rezervuāra pilnīgs sabrukums un tam sekojošs ugunsgrēks radīs tiešus draudus SIA „Latvija Statoil” rezervuāriem. Tādēļ lokālo un ārējo domino efektu izvērtējumu ietvaros nepieciešams izvērtēt arī, kādus draudus 32000 m³ un 27500 m³ rezervuāra pilnīgs sabrukums un tam sekojošs ugunsgrēks radīs gan pašā SIA „Naftimpeks”, gan SIA „Latvija Statoil”. Ziņojumā uzskatāmi nav norādīts arī, cik garu tehnoloģiskā cauruļvada posmu var nevēlami ietekmēt projektējamo rezervuāru sabrukuma rezultātā izcēlies ugunsgrēks.

Tādējādi saskaņā ar IVN noslēguma ziņojuma 25., 29., 35. un 37. attēlā norādīto SIA „Naftimpeks” rezervuāra sabrukuma un tam sekojoša ugunsgrēka gadījumā:

1) SIA „Latvija Statoil” un SIA „Neste Latvija” virszemes tehnoloģiskais cauruļvads uz piestātni varētu tikt nevēlami ietekmēts pat ar 37 kW/m² lielu siltumstarojuma intensitāti, pie kuras paredzams pilnīgs tehnoloģisko iekārtu sabrukums, un garākā posmā ar siltumstarojuma intensitāti, kas lielāka par 10 kW/m², tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumā nav norādīts, cik garš tehnoloģiskā cauruļvada posms varētu tikt ietekmēts, ņemot vērā, ka pie siltumstarojuma 8 kW/m² tiek apdraudētas neaizsargātas iekārtas, kurām nav ūdens dzesēšanas sistēmu un/vai norobežojošu sienu ar siltumstarojumu atstarojošiem elementiem vai citu līdzīgu stacionāru sistēmu un vai tādu ir iespējams izveidot;

2) maksimālais siltumstarojums, kas varētu skart SIA „Latvija Statoil” trīs SIA „Naftimpeks” pusē izvietotos rezervuārus būs mazāks par 37 kW/m², bet lielāks par 10 kW/m², tomēr ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā nav norādīts, ar kādu tieši siltumstarojuma maksimālo intensitāti un cik ilgi varētu tikt nevēlami ietekmēti SIA „Latvija Statoil” rezervuāri.

Ziņojumā sniegta informācija, ka paredzētās darbības trīs vai četru (atkarībā no realizējamās alternatīvas) jaunu rezervuāru būvniecība – ietekme rūpnieciskas avārijas gadījumā nepārsniegs 170 m ierobežojuma zonu, bet ietekmes zonu teorētiski palielina 6. rezervuāra (jaunākais rezervuārs esošajā situācijā) ekspluatācijas uzsākšana, jo tiek paplašināts kopējais esošā rezervuāru parka norobežojuma laukums un pie pilnīga kāda no esošā rezervuāra parka rezervuāra sabrukšanas noplūdušais naftas produkts ieņems lielāku laukumu, kas savukārt var radīt lielākas ietekmes sekas, netiekot nodrošinātai laicīgai naftas produktu pelķes izolēšanai. Ziņojumā sniegta informācija, ka notiekot „sliktākajai” teorētiski iespējamajai avārijai - rezervuāra pilnīgam sabrukumam (noplūdes laukums – 13 657 m²) ar sekojošu

sprādzien/ugunsgrēku - 5 kW/m² siltumstarojuma (1 % letālo iznākumu) no ugunsgrēka/ sprādziena epicentra zonas rādiuss ļaunākajā iespējamajā gadījumā var sasniegt 208 m, 0,4 bar pārspiediena ietekmes zona – 188 m un dzīvībai bīstamās toksiskās koncentrācijas izplatīties līdz 176 m attālumam. Ziņojumā norādīts, ka ņemot iepriekš minēto, „Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam būtu nepieciešams izvērtēt nepieciešamību mainīt ierobežojumu zonu gar termināli”. Vides pārraudzības valsts birojs vērš uzmanību, ka ziņojumā avāriju seku aprēķinos netiek izmantota atmosfēras stabilitātes klase F, bet gan B, līdz ar to aprēķinātās avārijas sekas zonas ir mazākas. Kā viens no galvenajiem priekšnoteikumiem, lai uzņēmumā lokāla avārija neizvērstos par rūpniecisku un neradītu gan iekšējus, gan ārējus domino efekta draudus, ir savlaicīgas darbības avārijas nepieļaušanai, bet, ja tāda notikusi, tās lokalizācijai un ierobežošanai. Avārijas gadījumā ļoti svarīga ir nepieciešamība un iespējamība savlaicīgi konstatēt un apdzēst ugunsgrēku, lai nepieļautu tā izplatību, vienlaicīgi nodrošinot blakus esošo rezervuāru un iekārtu dzesēšanu, nepieļaujot avārijas eskalāciju un rezervuāru sabrukumu siltumstarojuma ietekmē. Šai nolūkā būtiski ir nodrošināt nepieciešamo drošības aprīkojuma nevainojamu un savlaicīgu darbību, kā arī uzņēmuma spēju savlaicīgi likvidēt avārijas situāciju.

Ziņojumā sniegta informācija, ka starp SIA „Neste Latvija”, SIA „Latvija Statoil” un SIA „Naftimpeks” pastāv vienošanās, ka, notiekot avārijai (liela apjoma noplūdei un/vai ugunsgrēkam, un/vai sprādzienam) jebkurā no termināliem, avārijas izraisītāja-termināļa atbildīgā persona informēs abus kaimiņu termināļus par notikušo avāriju. SIA „Naftimpeks” apziņošanas shēmās SIA „Neste Latvija” un SIA „Latvija Statoil” atbildīgās personas ir iekļautas kā obligātas un tūlītēji par avāriju informējamās puses.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- vides aizsardzības nosacījumi SIA „Naftimpeks” esošā termināļa darbībai ir izvirzīti Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2006.gada 13.martā izdotajā B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.RIT-R-B-0357 un 2009.gada 14.septembrī (lēmums Nr. 111i un Nr.112i) un 2010.gada 28.jūnijā (lēmums Nr. 91i) atļaujā veiktajos grozījumos;
- atbilstoši 2010.gada 28.jūnija B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RIT-R-B-0357 grozījumos (lēmums Nr. 91i) noteiktajam ikgadējo SIA „Naftimpeks” pārkraujamo produktu apjomu veido benzīns 2 000 000 tonnas, dīzeļdegviela 300 000 tonnas, reaktīvo dzinēju degviela 500 000 tonnas, petroleja 200 000 tonnas un 600 000 tonnas L tipa šķīdinātājs;
- izbūvējot jaunus rezervuārus, atbilstoši ziņojumā norādītajam nav paredzēts kravu apgrozījuma palielinājums, bet tiks optimizēts kravu pārkraušanas un uzglabāšanas iespējas;
- pārkraušanas apjoma 3,6 milj. tonnu gadā nodrošināšanai būs nepieciešami divi līdz trīs vilcienu sastāvi (katrā maksimāli 60 cisternas) ar un bez naftas produktiem diennaktī. Esošā dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakāde paredzēta dažādu dzelzceļa cisternu (60 t, 68 t, 120 t, 125 t) noliešanai, vienlaicīgi nolejot 28 dzelzceļa cisternas;

- visi produkti SIA „Naftimpeks” terminālī tiek piegādāti tikai pa dzelzceļu. Saskaņā ar VAS „Latvijas Dzelzceļš” 2008.gada 26.februāra vēstulē Nr. DĪ - 7/74 norādīto Ziemeļblāzmas dzelzceļa stacija spēj nodrošināt 4,5 milj.t naftas produktu pārvadāšanu gadā uz / no SIA „Neste Latvija”, SIA „Latvija Statoil” un SIA „Naftimpeks” termināļiem, kas varētu radīt problēmsituācijas, ja visi uzņēmumi vēlēties izmantot maksimālo piesārņojošās darbības atļaujas pieļauto kravu apgrozījumu pa dzelzceļu. Kravu apjoma palielinājums, ja tāds plānots un ar to saistītie risinājumi atsevišķi jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Dzelzceļš”, kā arī ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi un Rīgas domi B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas grozījumu izvērtēšanas procesā;
- atbilstoši spēkā esošajam teritorijas plānojumam SIA „Naftimpeks” rekonstruējamais naftas produktu terminālis izvietots Rīgas Brīvdabas teritorijā un nav paredzēta teritorijas izmantošanas statusa maiņa;
- izvērtētas divas rezervuāru parka paplašināšanas alternatīvas, kuras savā starpā atšķiras tikai ar uzstādāmo rezervuāru tilpumu un skaitu - 1.alternatīva - summārā rezervuāru parka ietilpība kopā ar esošajiem rezervuāriem plānota 199 200 m³ - papildus esošajiem rezervuāriem paredzēts uzstādīt 3×24 900 m³ vertikālus tērauda rezervuārus ar kopējo ietilpību 74700 m³ un 2. alternatīva - summārā rezervuāru parka ietilpība plānota 191 500 m³ -papildus esošajiem rezervuāriem paredzēts uzstādīt 2×25 500 m³ un 2×8 000 m³ vertikālus tērauda rezervuārus ar kopējo ietilpību 67000 m³;
- rezervuāru parkā paredzēts uzstādīt vertikālus tērauda rezervuārus ar stacionāru ārējo kupolveida jumtu un peldošu pontona tipa jumtu; naftas produktu uzglabāšanai un maksimālai emisiju samazināšanai paredzēts uzstādīt arī pirmās un otrās pakāpes blīvslēgus;
- rezervuārus paredzēts montēt uz pamatnes, kas sastāvēs no gredzenveida betona pamata, noblīvēta kārtaina smilts pamata un ģeomembrānas, savukārt rezervuāru parka teritorijā starp rezervuāriem un apvaļņojumu paredzēts izveidot betona segumu, zem kura paredzēts ieklāt hidroizolācijas slāni;
- visi rezervuāri tiks apvienoti vienotā grupā ar kopēju ārējo apvaļņojumu. Naftas produktu grupas rezervuāri kopējā apvaļņojumā tiks atdalīti viens no otra ar dzelzsbetona starpsienu, bet, realizējot 2.alternatīvu, divi mazākie rezervuāri viens no otra netiks atdalīti;
- katru rezervuāru, to drošībai paredzēts aprīkot ar kontroles sistēmu rezervuāru pamatnes hermētiskuma, naftas produktu līmeņa rezervuārā, temperatūras, blīvuma kontrolei, kā arī paredzēta automātiskās ugunsdzēsības automātikas sistēma, ierīkojot detektoru – sensoru signalizāciju, automātiskos ūdens – putu ģeneratorus ar cauruļvadiem, atdzesēšanas sistēmu, ugunsgrēka termosignalizatorus, elpošanas vārstus ar norobežotājiem, kā arī paredzēta zibensaizsardzības un aizsargzemējumu sistēma pret statisko izlādi;
- termināļa darbības nodrošināšanai nepieciešamās inženierkomunikācijas tiks pievienotas esošajām komunikācijām;
- paredzēts izveidot lietus notekūdeņu savākšanas sistēmu no jaunajiem rezervuāru laukumiem, kā arī plānota esošā ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmas attīstība.

Lietus notekūdeņus plānots novadīt esošajās lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtās un pēc to attīrīšanas novadīt Daugavā. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu jauda būs pietiekama arī pēc rezervuāru parka paplašināšanas;

- visos tehnoloģiskajos posmos, kur iespējama naftas produktu noplūde, paredzēts ierīkot pretinfiltrācijas segumu ar apvaļņojumu. Lai būtu iespējams vizuāli kontrolēt naftas produktu noplūdes, termināļa iekšējos tehnoloģiskos cauruļvadus paredzēts izvietot virs zemes uz estakādēm;
- termināļa paplašināšanas ietvaros nav paredzēta ZO – 18 pietātnes padziļināšana;
- nav konstatēts grunts un gruntsūdens piesārņojums SIA „Naftimpeks” termināļa teritorijā;
- piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti rāda, ka noteiktais gaisa kvalitātes normatīvs benzolam netiks pārsniegts ārpus darba vides; ZO - 18 pietātnē benzola augstākā koncentrācija, ieskaitot fona piesārņojumu sasniegs 5,5 – 12,4 µg/m³ gadā. Terminālim tuvākajā dzīvojamās apbūves teritorijā netiek prognozēti gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi;
- atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai kopējās gada piesārņojošo vielu emisijas gaisā būs nedaudz lielākas otrās alternatīvas realizācijās gadījumā;
- SIA „Naftimpeks” tehnoloģisko procesu un pievadceļu radītā trokšņa emisiju normatīvi atbilstoši modelēšanas rezultātiem netiks pārsniegti individuālās dzīvojamās apbūves teritorijās dienas un vakara laikā, bet nakts laikā ir iespējams trokšņa diskomforts uz ziemeļrietumiem esošajās vienkārtu individuālās apbūves teritorijās, kas atrodas tuvāk par 350 m no naftas produktu termināļa atrašanās vietas;
- normālā darbības režīmā terminālis (tā paplašināšana) neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām - dabas liegumu „Vecdaugava” un dabas parku „Piejūra”, kā arī netiek prognozēta ietekme uz īpaši aizsargājamo teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, kā arī to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Vienlaicīgi ziņojumā netiek izslēgta iespējamā ietekme uz dabas liegumu „Vecdaugava” un dabas parku „Piejūra” avāriju gadījumā. Ziņojumā ir paredzēti pasākumi avārijas situāciju nepieļaušanai un ietekmju samazināšanai;
- atbilstoši Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošos noteikumos Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar grozījumiem) noteiktajam SIA „Naftimpeks”, SIA „Alpha osta”, bet SIA „Neste Latvija” un SIA „Latvija Statoil” ierobežojuma zonas savstarpēji pārklājas. Līdz ar to jebkuru darbu veikšana šeit jāveic, ievērojot pastiprinātus drošības nosacījumus, ņemot vērā ierobežojuma zonas izveides mērķi;
- salīdzinot 1. un 2. alternatīvu, konstatēts, ka 2.alternatīvas sekas paredzamas relatīvi nozīmīgākas, nekā 1.alternatīvas, tiek paredzēta iespēja samazināt iespējamo avāriju sekas 2.alternatīvas ietvaros plānotajā rezervuāru parkā, četros rezervuāros uzglabājot citus, ne tik bīstamus ķīmiskus maisījumus kā benzīns (kā visdrošākais uzglabājamais maisījums ar mazākajām iespējamās avārijas sekām ir dīzeļdegviela, tad seko: petroleja, reaktīvo dzinēju degviela, L tipa šķīdinātājs);

- SIA „Naftimpeks” rīcībā ir savs ugunsdzēsības automobilis. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr. 686 „Noteikumi par iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu funkcijām un tiesībām” 8.1.2. punktā noteiktajam uzņēmuma ugunsdzēsības un glābšanas dienestam nepieciešami divi ugunsdzēsības automobiļi (ja objektā vienlaikus uzglabā ugunsbīstamās ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus, kuru kopējais daudzums ir no 100 tūkstošiem līdz 500 tūkstošiem tonnu);
- SIA „Naftimpeks” terminālim izstrādātais Drošības pārskats būs jāpapildina ietverot arī jaunos paredzētos rezervuārus un drošības nosacījumus šajā aspektā, tos atbilstoši izvērtējot un papildinot.

4. Izvērtētā dokumentācija.

- SIA „Naftimpeks” 2009.gada 9.novembra Iesniegums Nr.256/01-02/01 par paredzēto darbību un tam pievienotie materiāli - 14 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2009.gada 12.novembra lēmums Nr.479 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu - 1 lapa.
- SIA „Naftimpeks” 2009.gada 19.novembra iesniegums Nr.263/01-02/01 ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanai un tam pievienotais materiāls saistībā ar sākotnējo sabiedrisko apspriešanu – 2 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2009.gada 22.decembra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai – 7 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai – 1 sējums, 360 lapaspuses.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai – 1 sējums, 7 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma 2010.gada 29.janvāra sabiedriskās apspriedes protokols – 4 lapas.
- Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes atsauksme (2010.gada 12.februāra vēstule Nr.DMV-10-549-nd) par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 1 lapa.
- Rīgas brīvostas pārvaldes priekšlikumi (2010.gada 12.februāra vēstule Nr.1-15/266) ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai – 3 lapas.
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta priekšlikumi (2010.gada 24.februāra vēstule Nr.DA-10-281-nd) ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai – 5 lapas.
- Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas priekšlikumi (2010.gada 2.marta vēstule Nr.Z-1-15.1/246) ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai – 2 lapaspuses.
- Ekspertu atzinumi par darba ziņojumu – 12 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 19.marta atzinums par SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 12 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai – 1 sējums, 466 lapas.

- Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes atsauksme (2010.gada 9.jūlija vēstule Nr.DMV-10-2651-nd) par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 1 lapa.
- Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas atsauksme (2010.gada 12.jūlija vēstule Nr.Z-1-15.1/360) par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 1 lapa.
- Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta atsauksme (2010.gada 13.jūlija vēstule Nr.DA-10-959-nd) par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 4 lapas.
- Rīgas brīvostas pārvaldes atsauksme (2010.gada 15.jūlija vēstule Nr.1-15/1196) par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 1 lapa.
- Eksperta atzinums par noslēguma ziņojumu – 2 lapas.

5. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti).

Informatīvie materiāli par SIA „Naftimpeks” plānoto esošā naftas produktu termināļa paplašināšanu bija pieejami: SIA „Naftimpeks” biroja ēkā Laivinieku ielā 11, Rīgā un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī internetvietnē: www.eiropprojekts.lv/naftimpeks, par ko atbilstoša informācija bija pieejama arī Vides pārraudzības valsts biroja mājaslapā.

Tā kā pēc paziņojuma publicēšanas par paredzēto darbību likumdošanā noteiktajā laikā netika saņemti pieprasījumi ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas organizēšanai, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2009.gada 22.decembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanai sagatavoja SIA „Eiropprojekts” un 2010.gada 20.janvārī iesniedza to izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā.

Atbilstoši likumdošanas prasībām 2010.gada 21.janvārī laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un laikrakstā „5 min” latviešu un krievu valodā tika publicēti paziņojumi par sabiedrības iespējām iepazīties ar izstrādāto darba ziņojumu, piedalīties tā sabiedriskajā apspriešanā un iesniegt rakstveida priekšlikumus, kā arī tika nosūtīti individuāli paziņojumi nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru īpašums ir blakus paredzētās darbības vietai.

SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrā Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijā Rīgā, Rūpniecības ielā 21 un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī internetvietnē: www.eiropprojekts.lv/naftimpeks, par ko atbilstoša informācija bija pieejama arī Vides pārraudzības valsts biroja mājaslapā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2010. gada 29. janvārī Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijā, Rūpniecības ielā 21. Šo

likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 9 interesenti. Sanāksmē SIA „Eiroprojekts” pārstāvis informēja klātesošos par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un paredzēto darbību, tās īstenošanas iespējamām ietekmēm uz vidi un plānotos pasākumus ietekmju novēršanai vai samazināšanai. Rīgas domes pārstāvjus interesēja, vai uzņēmumam ir jau sagatavoti grozījumi esošajā piesārņojošas darbības atļaujā jauniem pārkraušanas apjomiem, vai rezervuāros tiks uzglabāts vairāk naftas produktu, bet mazāk cisternās, vai plānotā paplašināšanās ietekmēs dzelzceļa kustību, kā arī, vai troksnis no dzelzceļa samazināsies. Pārstāvjus no Rīgas domes vēl interesēja iespējamie avāriju scenāriji, vai ir iespējama kādas avārijas ietekme uz dzīvojamo māju, kura atrodas 260 m attālumā no uzņēmuma teritorijas, kāda būs jaunā parka ugunsdzēsības sistēma un vai paredzēta sadarbība ar VUGD, vai tiek prognozēta negatīva ietekme uz „Vecdaugavas” liegumu un, vai, paplašinot rezervuāru parku, ir paredzēti pretinfiltrācijas segumi, kā arī vai SIA „Alfa osta” nav radījusi traucējumus SIA „Naftimpeks” darbībai ar minerālmēslu putekļiem. Savukārt Valsts vides dienesta pārstāvis norādīja, ka visa informācija, kas attiecas uz plānojumiem un jaunajiem rezervuāriem, būs jāietver piesārņojošas darbības atļaujas grozījumos un drošības pārskatā, kā arī, to, ka drošības pārskats nav vēl akceptēts nevienam uzņēmumam Latvijā un vērsa SIA „Naftimpeks” uzmanību uz nepieciešamo sadarbību ar SIA „Neste Latvija” un SIA „Latvija Statoil” un to, ka būtu jāveic savstarpējā „domino efekta” izvērtējums. Tāpat Valsts vides dienesta pārstāvi interesēja, kāda ir Rīgas brīvostas nostāja.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

- 2010.gada 12.februāra Rīgas Brīvostas pārvaldes vēstuli, kurā sniegta informācija, ka naftas produktu uzglabāšanas un pārkraušanas termināļa paplašināšana notiek saskaņā ar SIA „Naftimpeks” iesniegto biznesa plānu un ilgtermiņā nodrošinās drošu naftas produktu pārkraušanu un īslaicīgu uzglabāšanu, izmantojot modernus un drošus tehnoloģiskos risinājumus, kas līdz iespējamam minimumam samazinās avāriju risku. Vēstulē SIA „Naftimpeks” lūgts atbilstoši biznesa plānā norādītajam visā ziņojuma tekstā lietot vienotu terminu, kas precīzi definētu paredzēto darbību - naftas produktu uzglabāšanas un pārkraušanas terminālis. Vēstulē izteikti arī priekšlikumi darba ziņojuma pilnveidošanai un norādīts, ka jāprecizē ziņojumā sniegtā informācija par gaisa kvalitātes mērījumu stacijām, par jaunbūvējamo naftas produktu uzglabāšanas rezervuāru izvietojumu, ievērojot dažādu avāriju riska situāciju modelēšanas rezultātus, par termināļa teritorijas apbūvi - naftas produktu tvertņu izvietojumu, lai novērstu gan iekšējo, gan ārējo domino efektu ugunsgrēka vai sprādziena gadījumā, ziņojumā minēto rezervuāru skaitu un to raksturlielumus, precizējama informācija saistībā ar Aizsargjoslu likumā noteiktajām ūdensteču aizsargjoslām, par Rīgas Brīvostas noteikumos minētajām prasībām kuģošanas drošības nodrošināšanai ostas teritorijā, ietekmes uz ekoloģiskajām funkcijām un integritāti izvērtējums uz blakus esošām NATURA 2000 teritorijām (dabas liegumu „Vecdaugava” un dabas liegumā „Piejūra” ietilpstošo Mīlestības saliņu), kā arī par esošās transporta infrastruktūras darbību (vilcienu sastāvu dīkstāvi un esošās infrastruktūras nespēju apstrādāt atvestās kravas), par produktu transportēšanas laikā radītajām ietekmēm, tajā skaitā par prognozētajām ietekmēm un par piesārņojuma draudiem, Sarkandaugavas un Ķengaraga iedzīvotāju diskomfortu, ņemot vērā ziņojumā sniegto informāciju, kas

neprognozē būtisku naftas produktu apgrozījuma pieaugumu, un ziņojums jāpapildina ar informāciju, kas pamatotu prognozi par traucējumiem pasažieru vilcienu satiksmē un ierosināts precizēt informāciju saistībā ar kuģošanas drošības nodrošināšanu ostas teritorijā kuģu ienākšanai nelabvēlīgos laika apstākļos, ievērojot Rīgas Brīvostas noteikumus minētās prasības. Vēstulē norādīts arī, ka ziņojumā sniegtā atsauce uz LBN 100 nav korekta, jo minētais būvnormatīvs nav spēkā un ieteicams autoceļu brauktuvju projektēšanā izmantot Latvijas standartā LVS 140 noteiktos parametrus vai arī izmantot „Vispārīgos būvnoteikumus” noteikto iespēju pielietot citu Eiropas Savienības valstu normas.

- 2010.gada 12.februāra Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes atsaukumi, kurā norādīts, ka departamenta kompetences ietvaros nav priekšlikumu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pilnveidošanai.
- 2010.gada 24.februāra Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta vēstuli ar komentāriem un priekšlikumiem par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Savā vēstulē Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments informē, ka uzņēmuma SIA „Naftimpeks” darbība kopumā atbilst Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 15.pielikumam „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” (ar grozījumiem Rīgas domes 2009.gada 18.augusta saistošo noteikumu Nr.5 „Grozījumi Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošajos noteikumos Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”” redakcijā) un, ka atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem zemes gabali Rīgā, Laivinieku ielā 11 (kadastra Nr.0100 111 0936, 0100 111 0937, 0100 111 0950, 0100 111 0951, 0100 111 0952, 0100 111 0953, 0100 111 0918, Nr.0100 111 0936, 0100 111 0937 0100 111 2095) atrodas „Jūras ostas apbūves teritorijā (Oo)”, kur primārā izmantošana ir jūras ostas termināļu apbūve un ar ostas darbību saistītu būvju un navigācijas un hidrotehnisko būvju būvniecība un izmantošana, atļauta izmantošana atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.12.apakšnodaļas un 543. un 569. punkta prasībām. Vēstulē norādīts, ka darba ziņojumā minētais uzņēmuma SIA „Naftimpeks” naftas produktu apgrozījums – 3,6 milj. tonnu gadā, ir pretrunā Rīgas domes 2003.gada 16.decembra lēmumam Nr.2782 „Par SIA „Naftimpeks” naftas produktu termināļa būvniecības Rīgā, Rīnūžos, akceptēšanu”. Vēstulē norādīts, ka ziņojumā sniegtā informācija ir vietām nepilnīga un pretrunīga un līdz ar to lūgts precizēt virkni jautājumu, piemēram, kādam kravu apgrozījumam izvērtēta satiksmes intensitāte, noteiktās aizsargjoslas un to pārklāšanos, plānotās darbības ietekmi uz teritorijas hidroloģisko režīmu, sociālekonomisko izvērtējumu, iespējamo avāriju ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, tajā skaitā uz Mīlestības saliņu, avāriju risku izvērtējumu, tajā skaitā, siltumstarojuma un toksisko zonu izplatības zonas, loģiskās analīzes metodes varbūtību aprēķinus avārijai dzelzceļa cisternu estakādē un avārijai dzelzceļa cisternai uz pievadceļiem, ugunsdzēsības sistēmas efektivitāti naftas produktu noplūdei uz dzelzceļa pievadceļiem un noplūdei no cauruļvadiem, novērtējumu avārijai tankkuģu uzpildes laikā piestātnē ZO-18, kā arī rekomendēts SIA „Naftimpeks”, SIA „Latvijas Statoil” un SIA „Neste Latvija” veikt kopējo ietekmju kompleksu avāriju risku izvērtējumu.
- 2010.gada 2.marta Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas vēstuli, kurā sniegti sekojoši priekšlikumi ietekmes uz

vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai – detalizētāk jāpamato paredzētās darbības nepieciešamība, jāprecizē gaisa kvalitātes izvērtējums, teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi, jāizvērtē teritorijas ūdens līmeņa svārstību apdraudējums, kā arī ietekmes novērtējums uz tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas ietvaros Vides pārraudzības valsts birojs nesaņēma nevienu atsauksmi no iedzīvotājiem vai sabiedriskajām organizācijām. Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot ārštata ekspertus, kā arī ņemot vērā Rīgas Brīvostas pārvaldes, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta, Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas un ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, izvērtēja darba ziņojuma atbilstību Programmā izvirzītajām prasībām, sagatavoja un 2010.gada 19.martā izsniedza Atzinumu par SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma un precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām. Atzinumam tika pievienotas arī visas saņemtās vēstules.

Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja prasības, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums tika papildināts un precizēts, un 2010.gada 22.jūnijā SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums, kuru sagatavojis SIA „Eiropprojekts”, tika iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centrā Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijā Rīgā, Rūpniecības ielā 21 un un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājaslapās www.eiropprojekts.lv/naftimpeks un www.vpvb.gov.lv.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

- 2010.gada 9.jūlija Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes vēstuli, kurā norādīts, ka departamenta kompetences ietvaros nav priekšlikumu un iebildumu par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu.
- 2010.gada 12.jūlija Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijas vēstuli, kurā norādīts, ka „izvērtējot Noslēguma ziņojumu no vides viedokļa savas kompetences ietvaros Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai nav priekšlikumu un nosacījumu par turpmākajā projektēšanā veicamajiem pasākumiem, lai realizētu paredzēto darbību”. Vienlaikus ir akcentēts, ka Rīgas pilsētai izstrādāto Klimata izmaiņu kartē līdz 2100. gadam darbībai pieteiktajā vietā ir uzrādītas maksimālās vējuzplūdu vērtības 3 metri (2100.gads). Atsauce uz Rīgas teritorijas plānojumu 2006. - 2018.gadam un karti „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas”, kur kā teritorija ar 10 % applūšanas varbūtību uzrādīta tikai šaura josla gar Audupi, aptver tikai 8 gadu periodu un nevar tikt uzskatīta par vienīgo argumentu ilgstošai teritorijas drošības nodrošināšanai pret ūdens līmeņa svārstību apdraudējumu.

- 2010.gada 13.jūlija Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta atsauksmi, kurā norādīts, ka kopumā SIA „Eiropprojekts”, izstrādājot SIA „Naftimpeks” esošā naftas termināļa paplašināšanai ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, daļēji ir ņēmis vērā darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Departamenta sniegtos ieteikumus un rekomendācijas. Vienlaicīgi norādīts, ka noslēguma ziņojumā nav izvērtēts trīs termināļu - SIA „Naftimpeks”, SIA „Latvijas Statoil” un SIA „Neste Latvija” ciešais izvietojums un to iekārtu izvietojums, kā arī šo objektu aizsargjoslas un to pārklāšanās, tādēļ Departaments atkārtoti rekomendē veikt kopējo ietekmju kompleksu avāriju risku izvērtējumu, saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumu Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novēršanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” 51.punktu. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja atzinumiem, kas sniegti, pamatojoties uz paaugstināta riska objektu drošības pārskatiem, Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos katram no paaugstināta riska objektiem ir noteikta viena vai vairākas dažādu līmeņu ierobežojumu zonas, kuru platums atzīmēts Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grafiskās daļas plānā „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi” ap katru no paaugstināta riska objektiem. Vēstulē akcentēts, ka uzņēmumam SIA „Naftimpeks” ierobežojumu zona ir noteikta 170m un lūgts precizēt, vai pārkraujamo naftas produktu apjoms - 3 000 000 tonnas gadā, naftas produktu termināļa paplašināšanās un jaunu emisijas avotu rašanās neietekmē minēto ierobežojuma zonu un vai ierobežojumu zona gar objektu nav jānosaka plašāka, ņemot vērā gan SIA „Naftimpeks” attīstību, gan kompleksu trīs termināļu avāriju risku. Tāpat sniegta informācija, ka Rīgas domes 2003.gada 16.decembra lēmumā Nr.2782 „Par SIA „Naftimpeks” naftas produktu termināļa būvniecības Rīgā, Rīnūžos, akceptēšanu” akceptēts SIA „Naftimpeks” kopējais kravu apgrozījums līdz 2 miljoniem tonnu naftas produktu gadā un šajā lēmumā nav veikti grozījumi par naftas produktu kopējā kravu apgrozījuma palielināšanu.
- 2010.gada 15.jūlija Rīgas brīvostas pārvaldes vēstuli, kurā RBP iesaka turpmākajā SIA „Naftimpeks” esošā naftas termināļa paplašināšanas projekta īstenošanā izvēlēties 1.alternatīvu, kas paredz trīs jaunu rezervuāru būvniecību. Vēstulē ieteikts izvērtēt API (American Petroleum Institute) standarta pielietošanas iespējas atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un pamatot ieteiktā API standarta izvēli, kā arī norādīts, ka Latvijas Republikas normatīvie akti būvniecības nozarē paredz iespēju izmantot Eiropas Savienībā noteiktos standartus, tāpēc ieteicams salīdzināt API standartu ar Eiropas Savienībā lietoto EN standartu.

Citas atsauksmes noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā netika saņemtas.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikta iedzīvotāju aptauja. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai, telefonisku aptauju 2010.gada martā un aprīlī veica SIA „Vides konsultāciju birojs”. Kopumā tika aptaujāti 50 respondenti no Vecdaugavas, Mangaļsalas un Vecmīlgrāvja. Aptaujā noskaidrots, ka apkārtējo iedzīvotāju viedoklis 2010. gadā būtiski neatšķiras no iepriekšējos gados iedzīvotāju aptaujās noskaidrotā viedokļa. Iepriekšējā aptauja tika veikta 2005.gadā nogalē, kad tika aptaujāti 278 respondenti Vecdaugavas, Mangaļsalas un Vecmīlgrāvja rajonos.

Ziņojumā sniegta informācija, ka kopumā 62% respondentu (2005.gadā 93,4%) nepiekrīt termināļa paplašināšanai, 32% aptaujāto respondentu (2005. gadā - 87,5%) iemeslu min to, ka termināļa darbības rezultātā varētu būt sagaidāma ietekme uz veselību, 10% (2005.gadā 85,2%) bažijas par ūdens tīrību, 54% (2005.gadā 92,3%) šķiet, ka termināļa darbība varētu radīt smakas un gaisa piesārņojumu, bet 40% (2005.gadā 93,4%) aptaujāto iedzīvotāju baidās par iespējamām avārijas draudiem. Kā citus aspektus pret jauna naftas termināļa būvniecību respondenti minējuši - paaugstinātu vilcienu satiksmes intensitāti, kas izraisa regulārus sastrēgumus šajā pilsētas daļā (3 respondenti), vides degradācija (1 respondents), pašlaik jau ir liels skaits šādu objektu (5 respondenti), ķīmiska ietekme uz floru un faunu, kas izraisa anomālijas dabā (4 respondenti), dzīvojamo namu tuvums terminālim (3 respondenti), terorakta iespējamība (1 respondents), kā arī par traucējošiem apstākļiem pēc aptaujāto iedzīvotāju domām var kļūt troksnis, vibrācijas, traucēts naktsmiers un neatbilstoša infrastruktūra. Ziņojumā norādīts, ka pat tie iedzīvotāji, kuriem termināļu darbība netraucē, liela daļa ir pret termināļu paplašināšanos. Salīdzinot ar 2005. gadā konstatēto, 2010. gada aptaujas dati rāda, ka iedzīvotāji mazāk izjūt negatīvo termināļu ietekmi, jo 34% (2005. gadā - 7%) respondentu esošo termināļu darbība nav radījusi traucējošu ietekmi. Savukārt 58% (2005. gadā - 82%) aptaujāto iedzīvotāju par traucējošu ir nosaukuši esošo termināļu radīto smaku, bet 34% (2005. gadā - 46,1%) traucējošs ir bijis troksnis. Pie citiem traucējošiem apstākļiem respondenti minējuši vides piesārņojumu - ūdens, augsnes, gaisa, vibrācijas (12 respondenti), dažādi putekļi, dzelzceļa izmantošanas intensitātes radīti satiksmes traucējumi (3 respondenti), avārijas draudi (3 respondenti), novērotās anomālijas augos - koki aug ar neredzēti lielām lapām, zāliens ataug dažās dienās, savukārt, iet bojā skujkoki (8 respondenti), veselības problēmas (2 respondenti). Ziņojumā sniegta informācija, ka 20% respondentu (2005. gadā - 30,6%) ir ievērojuši atšķirību starp jaunajiem un vecajiem termināļiem, 34% - atšķirību nesaskatīja, bet 46% nav viedokļa.

Apkopojot izteiktos viedokļus un argumentus, redzams, ka vislielākās sabiedrības bažas izraisa iespējamais gaisa piesārņojuma un trokšņa palielinājums, satiksmes intensitātes palielināšanās, kā arī iespējamais avāriju risks. Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, ekspertu un institūciju vērtējumus, kā arī noslēguma ziņojumā iekļauto informāciju, secināms, ka, realizējot paredzētos inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus ietekmes uz vidi mazināšanai, netiek prognozēta būtiska gaisa piesārņojuma un trokšņa līmeņa paaugstināšanās salīdzinājumā ar esošo situāciju. Tai pat laikā, ja tiktu saņemtas argumentētas iedzīvotāju sūdzības, būtu jāizskata papildus iespējas pasākumu veikšanai turpmākai ietekmju samazināšanai, kas minētas jau Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja 2003.gada 22.augusta (saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumiem Nr.969 „Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumos Nr.4 „Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja nolikums”” nosaukums Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts birojs ar 2005.gada 1.janvāri ir pārdēvēts par Vides pārraudzības valsts birojs) Atzinumā par naftas produkta termināļa būvniecības Rīgā, Rīnūžos ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu.

Ziņojumā norādīts, ka gan SIA „Naftimpeks” termināļa, gan SIA „Neste Latvija” termināļa, gan SIA „Latvija Statoil” termināļa aizsargjoslas ir 100 m attālumā no vietām, kur notiek operācijas ar naftas produktiem, un visiem 3 termināļiem pārklājas.

Aizsargjoslu esamība ierobežo gan SIA „Naftimpeks” termināļa, gan iepriekš minēto uzņēmumu darbību tajās teritoriju daļās, ko aizsargjoslas aizņem. Uzņēmumi ir savstarpēji vienojušies par aizsargjoslu esamību un kopīgu apsaimniekošanu. Saistībā ar plānoto naftas produktu rezervuāru uzstādīšanu ziņojumā netiek prognozēti saimnieciskās darbības ierobežojumi, jo plānotā darbība ir tieši saistīta ar saimnieciskās darbības optimizāciju un tai nepieciešamās infrastruktūras izveidi. Ziņojumā uzsvērts, ka izbūvējot jaunus rezervuārus, nav paredzēts kravu apgrozījuma palielinājums, bet paredzēts optimizēt kravu pārkraušanas un uzglabāšanas iespējas, kā arī norādīts, ka paredzētā darbība uzlabos vides kvalitāti esošajā objektā – tiks paaugstināta produktu uzglabāšanas drošība, jo rezervuāros tā ir augstāka kā dzelzceļa vagoncisternās, samazināsies arī emisijas gaisā, jo no rezervuāriem tās ir mazākas kā no dzelzceļa vagoncisternām, samazināsies atkritumu daudzums retākas rezervuāru tīrīšanas rezultātā, jo nebūs nepieciešama dažādu produktu uzglabāšana vienā rezervuārā.

Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka ziņojumā ir sniegts priekšstats par SIA „Naftimpeks” terminālī paredzētajiem inženiertehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem avāriju riska samazināšanai un avāriju seku novēršanai, kā arī sniegts vispārējs priekšstats par iespējamajām avāriju sekām, taču ņemot vērā Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta atsauksmes par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un noslēguma ziņojumu SIA „Naftimpeks” reizē ar drošības pārskatu jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā kopējo ietekmju kompleks avāriju riska izvērtējums un papildus pasākumu izvērtējums riska samazināšanai.

Vides pārraudzības valsts birojs par ietekmes uz vidi un rūpnieciskā avāriju riska aspektā piemērotāko uzskata 1. variantu kā potenciāli nedaudz mazāku ietekmi izraisīšu risinājumu.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi.

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības biroja atzinums par to iesniedzams Rīgas domei. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma ”Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.335 ”Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība”.

Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 24.pantam paredzētās darbības ierosinātais ir atbildīgs par sniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu un noslēguma ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu.

- Projekta izstrādes gaitā jāievēro visas uz objektu attiecināmās aizsargjoslas un nepieciešamības gadījumā jāparedz rakstveida vienošanos slēgšana ar citu uzņēmumu īpašniekiem par būvniecības laikā plānoto darbu, arī ugunsbīstamo, veikšanu aizsargjoslās.
- Likumdošanā noteiktajā kārtībā pirms plānoto darbu uzsākšanas Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums

nepieciešamajiem grozījumiem B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, pievēršot uzmanību nepieciešamībai garantēt drošu termināļa darbību būvdarbu laikā, izstrādājot pasākuma plānu avārijas situāciju nepieļaušanai, nepieciešamības gadījumā paredzot atsevišķu darbību ierobežošanu.

- Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai būvniecības darbu laikā nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī un virszemes ūdeņos.
- kravu apjoma palielinājuma gadījumā, ja tāds plānots papildus, ar to saistītie risinājumi atsevišķi jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Dzelzceļš”, kā arī ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi un Rīgas domi B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas grozījumu izvērtēšanas procesā;
- Rezervuāru būvlaukuma teritorija ir pakļauta hidroloģiskiem apstākļiem, kuru ekstrēmos gadījumos varētu ietekmēt Daugavas un Audupes ūdens līmeņu paaugstināšanās, tādēļ projekta aprēķinos jāņem vērā Daugavas un Audupes ūdens līmeņu svārstību maksimālā amplitūda, lai nodrošinātu teritorijas neapļūšanu.
- Visu esošo infrastruktūras elementu izmaiņas vai pārbūve, kur tas nepieciešams, jāsaskaņo ar to īpašniekiem, kā arī atbildīgajām valsts un pašvaldības institūcijām.
- Ņemot vērā veikto rūpniecisko avāriju riska novērtējumu, tajā skaitā iespējamās nevēlamās iedarbības izplatības aprēķinu, nepieciešams paredzēt un realizēt avāriju riska samazināšanas pasākumus, kas izriet no riska novērtējuma rezultātiem un, kas novērstu lokālo un ārējo domino efektu iespējamību, tajā skaitā tiešu nevēlamu iedarbību uz esošajiem rezervuāriem un SIA „Latvijas Statoil” un SIA „Neste Latvija” tehnoloģisko cauruļvadu jaunprojektējamo rezervuāru sabrukuma un tam sekojoša ugunsgrēka vai sprādziena gadījumā. Izvērtējama iespēja terminālī uzstādīt rezervuārus ar apvalka sistēmu „glāze glāzē”, kā arī cauruļvada uz kuģu piestātņi papildus aizsardzības iespējas, papildus izvērtējot maksimāli nelabvēlīgāko avārijas situācijas ilgumu, iespējamās sekas un risinājumus to nepieļaušanai, kā arī sadarbības un apziņošanas sistēmu darbību un reaģētspēju avārijas eskalācijas nepieļaušanai. Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumos Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” noteiktajam jā sagatavo un ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms objekta ekspluatācijas sākšanas rakstiski un elektroniski jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā drošības pārskatu un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā objekta civilās aizsardzības plānu.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam visos tehnoloģiskajos posmos, kur iespējama naftas produktu noplūde, jāierīko pretinfiltrācijas segums ar apvaļņojumu. Lai novērstu iespējamo naftas produktu nokļūšanu gruntī, rezervuāru laukumos jāizveido mākslīgu izolējošu slāni un jānodrošina naftas produktu iespējamo noplūžu savākšana.
- Rezervuārus (to grupas) nepieciešams nožogot ar norobežojošu sienu (apvaļņojumu), kas nodrošinātu 110% no rezervuāra tilpuma uztveršanu tā avārijas gadījumā, kā arī samazinātu piesārņojuma izplatību un aizdegšanās risku rezervuāra bojājuma gadījumā.

- Visus uzstādāmos rezervuārus nepieciešams aprīkot ar automātiskās uzpildes (iztukšošanas) vadības sistēmu, ugunsdzēsības ierīcēm (putu ģeneratoriem, ūdensdzēsēšanas sistēmu), ugunsdzēsības signalizācijas un vadības sistēmu.
- Atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 4. un 9. pantā un Ministru kabineta 2003.gada 9.decembra noteikumos Nr.686 „Noteikumi par iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu funkcijām un tiesībām” noteiktajam un noslēguma ziņojumā paredzētajam jāparedz savu ugunsdzēsības dienestu un jāizveido tiešās izsaukuma sistēmas ierīkošana ugunsdzēsēju komandai, nodrošinot tās nekavējošu ierašanos nepieciešamības gadījumā. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr. 686 „Noteikumi par iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu funkcijām un tiesībām” 8.1.2. punktā noteiktajam uzņēmuma ugunsdzēsības un glābšanas dienestam jānodrošina divi ugunsdzēsības automobiļi ar atbilstošu apkalpi un drošības aprīkojumu.
- Projektā jāparedz un, realizējot projektu, jānodrošina nepieciešamie tehniskie risinājumi, lai nodrošinātu spēkā esošo normatīvo aktu prasības, kas garantētu pieļaujamo trokšņa līmeņu ievērošanu tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijā, nepieciešamības gadījumā paredzot papildpasākumu realizāciju negatīvās ietekmes samazināšanai.
- Ņemot vērā tuvumā esošo konstrukciju izvietojumu, kā arī putnu ligzdošanu dabas liegumā „Vecdaugava”, būvdarbu laikā izmantojami risinājumi, kas nerada ietekmi uz esošajām konstrukcijām, dabas liegumu „Vecdaugava” un iespējami samazina trokšņu un vibrāciju ietekmi, tajā skaitā urbto pāļu izmantošana un citi risinājumi.
- Atbilstoši ziņojumā paredzētajam jānodrošina lietus notekūdeņu savākšana, kā arī novadīšana uz terminālī esošajām lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un jānodrošina to atbilstoša attīrīšana nepieciešamības gadījumā.
- Atbilstoši ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā norādītajam, terminālī jāparedz apkalpot tikai dubultkorpusa tankkuģus, uzpildes laikā tos norobežojot ar bonām, kā arī jānodrošina Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumos Nr.82 „Tipveida prasības, sagatavojot darbības plānu neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem ostās, piestātnēs, piestātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos” noteiktās prasības un jāveic visus nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu spēkā esošos līgumus par naftas produktu iespējami operatīvu savākšanu avārijas situācijas gadījumā.
- Gaisa piesārņojuma un smaku samazināšanai naftas produktu rezervuāros izveidojami pontoni ar blīvslēgiem, kā arī realizējami visi nepieciešamie pasākumi, lai nepieļautu gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus.
- Pašvaldībai un Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei rekomendējam regulāri izvērtēt veiktā monitoringa rezultātus un nepieciešamības gadījumā noteikt papildus nosacījumus SIA „Naftimpeks” darbības negatīvo ietekmju samazināšanai.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums.

Nemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj rekomendēt Rīgas domei un Rīgas Brīvostas pārvaldei izvērtēt ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumā plānotos risinājumus, šajā atzinumā konstatētos apstākļus un izvirzītos nosacījumus un lemt par SIA „Naftimpeks” esošā naftas produktu termināļa Rīgā, Laivinieku ielā 11 (zemesgabala kadastra Nr. 01001110936, 01001110937, 01001110950, 01001110951, 01001110952, 01001110953, 01001110918, 01001110936, 01001110937, 01001110958) paplašināšanas projekta turpmāko izstrādi atbilstoši šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem, nodrošinot spēkā esošo normatīvo aktu prasības.

Vides pārraudzības valsts birojs par piemērotāko ietekmes uz vidi un rūpniecisko avāriju riska samazināšanas aspektā uzskata 1. variantu realizāciju.

Direktors

A. Lukšēvics

2010.gada 16.augustā